

УДК 778.4

Назаркевич Євгенія Петрівна¹, аспірантка
Київський національний університет культури і мистецтв,
м. Київ, Україна
E-mail: nazarkewich@gmail.com

АРХІТЕКТОНІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИДАНЬ ЗІ СТЕРЕОІЛЮСТРАЦІЯМИ РІЗНИХ ЗА СОЦІАЛЬНО- ФУНКЦІОНАЛЬНИМ ПРИЗНАЧЕННЯМ

Анотація: Архітекtonіка книги розглядається з точки зору синтезу змісту, образотворення та конструкції. Розкривається специфічний художній образ, його особлива естетична атмосферна і мобілізуюча роль стерео та варіо зображення. Проаналізовано архітектонічні особливості книг з анагліфічними і лентиккулярними ілюстраціями (навчальні посібники, науково-популярні видання, книжки для дітей, енциклопедії). Показано, що стереоскопія надає широкі можливості дизайнеру книги в розробці архітектоніки видання, перетворюючи стереоілюстрацію в зображуваний образотворчий матеріал книги.

Ключові слова: архітектоніка, стереоілюстрація, книга, анагліфічні і лентиккулярні зображення, дизайн.

Постановка проблеми. Виразниками логічно-значеннєвого розчленування і супідрядності частин літературного твору активно виступають і елементи зображуваного ряду — ілюстрації, серед яких є і стереозображення. Серія ілюстрацій, яка розкриває сюжет, композицію самого твору, безперечно виконує складні архітектонічні задачі. Книга надзвичайно різноманітна по характеру літературного змісту, повинна бути настільки ж різноманітною по функціональній організації книжкової форми.

Актуальність даної роботи обумовлюється зростаючими вимогами читачів до архітектоніки видань у відповідності до їх соціально-функціонального призначення. Тому ефект впливу

книги на читача повинен передбачатися ще при формуванні її функціональної структури, як один із найважливіших компонентів. Сьогодні, в час вибуху інформації, лавини наукової, навчальної, молодіжної літератури, перед дизайнерами часто постає проблема комплексної розробки книжкової архітекτονіки, вибору засобів і прийомів формотворення видань саме зі стереоілюстраціями. Визначення архітектонічних особливостей книги зі стереоілюстраціями сприятиме вирішенню цієї проблеми.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Об'ємно-просторова структура книги зазвичай пов'язана із поняттям архітектоніки. Аналіз різноманітних поглядів на трактування архітектоніки книги, проведений мистецтвознавцем М. Єфімовою, дозволив виділити три основні підходи: образотворчий, конструктивний, синтезований (синтез образотворчого та конструктивного)[7].

Перший підхід представляє архітектоніку книги з точки зору образотворчої організації її внутрішніх елементів (В. Пахомов, В. Фаворський) [10; 13].

Другий підхід базується на тому, що архітектоніку дослідники розглядають з точки зору конструкції (В. Ляхов, Л. Гессен) [9:125; 4:46].

Третій підхід розглядає архітектоніку з точки зору синтезу змісту, образотворення та конструкції (Б. Валуєнко, Ю. Герчук, В. Шевченко) [2:26; 5:45; 15:189].

Формулювання цілей статті. Метою дослідження є аналіз архітектонічних особливостей книги з стереоілюстраціями різних за соціально-функціональним призначенням.

Основна частина. У даному дослідженні проведено архітектонічний аналіз десятків зразків книг, в архітектоніці яких, в якості ілюстраційного матеріалу, поряд з традиційними ілюстраціями були стереозображення, в більшості випадків з стерео та варіо ефектами. «Ілюстрації, при розгляданні котрих виникає зорове сприйняття живого зображення в усіх трьох вимірах називаються стереоскопічними, а вся сукупність процесів виготовлення і способи розглядання таких ілюстрацій

називається стереоскопією» [6:3]. При розгляді відібраних книг надрукованих за період з 1935 по 2015 рр. можна констатувати, що ці книги різних форматів, від малих до великих, вузькі, видовжені по вертикалі, широкі, близькі до квадратів. Основний формат цих книг від 60x70/16 і більше 70x108/8. Частина книг має стереоокуляри (стереофільтри), які знаходяться в паперових конвертах, приклеєних до форзаців, або на клапанах палітурки. Усі ці характеристики свідчать про різні функціональні завдання і образні архітектурні вирішення кожної з книг. Серед цих книг є навчальні посібники, підручники, енциклопедії, науково-популярні видання, художні видання для дітей та молоді.

Для визначення архітектонічних особливостей стереокниг в своєму дослідженні автор статті спиратиметься на основні положення щодо вивчення та інтерпретації мови книжкової архітектури, запропоновані Б. Валуєнко. «Архітектура книги включає в себе конструкцію, загальне художнє вирішення, створення архітектурного образу, архітектоніку, втілену шрифтовими та мальованими засобами, всі елементи та способи просторового зображення літературного твору, в тому числі верстання та монтаж розворотів, ритмічне співвідношення пробільних та задрукованих місць, застосування всього арсеналу функціональних, розділових, акцентувальних і художньо виразних засобів набору (складання), друкарської і мальованої графіки, різноманітних поліграфічних матеріалів» [2:20]. «Під конструкцією книги ми звичайно розуміємо спосіб скріплення сторінок і зошитів, поєднання блоку з оправою, вид і номер палітурки, форму спинки...» [там само].

До видань зі стереоілюстраціями, класифікованих за соціально-функціональним призначенням, ввійшли як вітчизняні, так і закордонні науково-популярні та художні молодіжні видання, а також науково-практичні видання, що вийшли в СРСР.

Серед книг, виданих у ХХ ст. в СРСР найбільше привернуло увагу науково-практичне видання: С. С. Гуревич «Объёмная печатная иллюстрация» [6]. Формат видання 60x70/16. Дана книга є практичним посібником і включає настанови з створення стереоскопічних друкованих ілюстрацій.

Весь ілюстраційний матеріал видання розподілено на дві частини. В першій частині з рис.140 по 185 розміщено об'ємні ілюстрації, виконані з фотографічних оригіналів (як приклад див. рис. 145, 146, 152, 153). В другій частині книги розміщено рис.186 - 227, де друківані об'ємні ілюстрації виконані з накреслених і друківаних оригіналів (як приклад див. рис. 208, 209, 216, 217).

Поряд з анагліфічним зображенням чорною фарбою віддруковано бінокулярну пару, яка складає дану друківану об'ємну ілюстрацію (як приклад див. в книзі рис. 162, 163).

Рубрикаційні елементи, ілюстрації переплітаються і поєднуються, створюючи архітектуру видання, яка в цій книзі досить проста. Візуально важко виокремити із загальної структури розвороти, на яких знаходяться домінуючі рубрики, однак завдяки вірному композиційному вирішенню книга організована рівно, як в значенневому, так і логічному відношенні, що має чимале значення для практичних посібників.

Стереоскопічна ілюстрація при розгляді через анагліфічні окуляри дає на площині зорове сприйняття натурального об'єму. При цьому читач сприймає всі просторові відносини окремих предметів і їх деталей, а також повітряну перспективу так, як він спостерігав би їх в натурі. Стереоілюстрації значно цікавіші та живіші у порівнянні з плоскими.

Цитуючи Фаворського, «если взять все элементы книги, составляющие как бы оркестр разных инструментов, то мы увидим, что каждый элемент книги имеет свой голос, свою задачу» [13:110], можна констатувати, що в даній книзі всі елементи складають вправний оркестр.

Ще одним прикладом наукового книжкового видання є Н.А. Валюс «Стереоскопия» [3]. Формат видання 70x108/16. Книга щедро ілюстрована як чорно-білими, так і кольоровими рисунками, має 38 стереоілюстрацій, що становлять 13,5% від загальної кількості 280-ти ілюстрацій. Форзац має кишеньку, що вміщує анагліфічні окуляри. В даному виданні творчо побудована композиція з прямокутних і круглих елементів — ілюстрацій та шпальт тексту. Палітурка виконана в три кольори

з тисненням, форзац і нахзац — кольорові, анагліфічні фотографії. Титул виконано в дві фарби. Є спускова полоса. Рантова лінійка зв'язує розділи книги. Видання виконане з відчуттям ритму, пропорцій, пластики, кольору. Особливо виразними в книзі є кольорові стереоскопічні зображення. Вмінням творчо будувати композицію (художник А. Я. Михайлов) вдалося наукове видання зробити більш компактним за рахунок використання стереоілюстрацій, і в той же час достатньо повно висвітлити питання стереоскопії — науки про зорове сприйняття тривимірності оточуючого простору. Конкретність і своєрідність змісту виражає ілюстраційний ряд. Ілюстрація через тему наочно коментує зміст книги. Різні варіанти розташування стереоілюстрацій і рисунків свідчать про багатоманітність і виразність мови самої композиції книги. Для оцінки архітектоніки видання «Стереоскопия» можна привести думку О. Сидорова, що в мистецтві книги найцінніше — це організація матеріалу [11]. В виданнях багатьох видів літератури: наукової, навчальної, довідкової та ін. крім художньої, композиційне рішення більш залежить від їх мети, призначення, ніж від самого словесного, літературного матеріалу. Характер і специфіка твору диктують дизайнеру комплекс композиційних рішень, але він має вибрати: де необхідно поставити акцент для втілення гармонійної композиції.

Можливий вибір можемо прослідкувати на порівняльному аналізі оформлення двох вищенаведених книг. Художник-оформлювач книги «Объёмная печатная иллюстрация» [6] акцентує увагу здебільшого на ілюстраційній та сюжетно-образній стороні просторового рішення. Художник А. Михайлов при роботі над книгою «Стереоскопия» [3] головними завданнями визначив конструктивно-образні, зосередивши увагу на рубрикаційному апараті видання для більш зручного користування ним та системі розміщення ілюстраційного і текстового матеріалу в межах суміжних розворотів, де кольорові ілюстрації надруковані вкладкою.

Художник-дизайнер при оформленні наукової книги розв'язує часто складні функціональні завдання: гармонійного

розподілення збільшеної кількості корисної інформації книги з допомогою введення додаткових текстів, виносок і наочної інформації, підсилення активності впливу тексту, сполученням його з зображеннями, зручність зчитування наочної табличної і текстової інформації, полегшення пошуку потрібної інформації в виданні.

В обох цих виданнях стереоілюстрації анагліфічного типу. Анагліф — тип стереозображення, яке друкується у вигляді двох зображень різного кольору (зазвичай, червоного та синього), накладених одне на одне, і яке необхідно розглядати за допомогою окулярів з кольоровими скельцями відповідного кольору так, щоб кожне око бачило тільки потрібне зображення [14:313]. Тому в комплект до стереовидань часто входять анагліфічні окуляри.

За С. Гуревичем стереоскопія «оживляє звичайну плоску ілюстрацію, збагачуючи отримане візуальне сприйняття реальною просторовою побудовою третьої (глибинної) вісі» [6: 5]. Стереоскопічна об'ємна ілюстрація (анагліф), починаючи з 30-х років ХХ століття проникає в неайрізноманітніші навчальні видання. Анагліфічні стереоілюстрації використовуються в архітектоніці таких видань: «Альбом стереонізмів по начертательной геометрии» (1935), «Альбом стереоскопических чертежей — анаглифов к курсу стереометрии» (1939), «Стереоальбом по кристаллографии» (1939-1940), «Методы теоретической физики» (1958) та інші [3:305].

У зв'язку з розвитком сучасної стереоскопії перед дизайнером відкриваються нові можливості для створенні індивідуальної виразності архітектоніки книги. Дизайнери книги намагаються уникнути одноманітності конструкції книжки-кодексу, розробляють різноманітні варіанти її об'ємно-просторової композиції. Як приклад зміни конструкції книги шляхом вмонтування анагліфічних окулярів в її архітектоніку можна навести архітектонічні особливості книжкового зображувального видання Дж. Белл «Луна 3-D» (стерео 36,2%) [1]. На зміну класичному ордеру в сучасну архітектуру прийшли різноманітні оригінальні геометричні форми, зумовлені необхідною стійкістю конструкції, наприклад,

конструкції, що працюють на розтягнення породили форму перевернутого склепіння, конструкція досліджуваної книги нагадує вищезгадану форму (див. в книзі рис. «Загальний вид книжки»), яку зумовлює конструкція її палітурки, що визвана в свою чергу необхідністю розглядання анагліфічних фотографій, якими ілюстрована книга. Верхня сторонка палітурки і клапан на 5 мм більші за нижню сторонку цієї книги, що забезпечує компактність конструкції і легкість розгортання книги. На клапані палітурки вирізано отвір для носа і вмонтовано окуляри з червоним і синім світлофільтрами, які і є анагліфічними окулярами, необхідними для розглядання стереоілюстрацій.

Палітурка кольорова, на фоні фотографії місяця з космонавтом на верхній стороні великими літерами зроблено заголовок на нижній — приведена інструкція з користування книгою і дані про її автора Джима Белла. Форзац з тоновим рисунком, нахзац однотонний — червоний. На нижню сторонку палітурки приклеєний блок в м'якій обкладинці, на якій розміщено заголовок і анагліфічну стереофотографію. На титулі зображено фото місяця і заголовок книги. В книзі переважають чорний та холодні відтінки зеленого і синього кольорів, які контрастують з червоним кольором у анагліфічних ілюстраціях. За вихідними даними приведено зміст, після якого — передмову, і на 13-й сторінці після передмови йде спускова шпальта. Шрифти та їх кольорове вирішення у американському виданні цієї книги вдало стилізовані у впізнаваному металізованому-електронному квадратовидному космічному стилі, буквиці з візуальним ефектом замороження, сприяють зануренню читача у атмосферу космічної подорожі. Нажаль, перекладене російською видання втратило цю особливість, оскільки його дизайнер лише імітував шрифти закордонного видання, зробив їх квадратовидними і схожого кольору, але не зберіг основного задуму їх стилізації, що погано позначилося на сприйнятті видання.

Конструкція книги «Луна 3-D» наочний приклад впливу стереоілюстрацій на художнє оформлення книги, її архітектуру. Рух по книзі поєднаний з рухом книги відносно глядача, який, щоб роздивитись зображення, змушений повертати книгу на

90°. Третина книги містить текст та стереоілюстрації на повну полосу сторінки, 52-та сторінка розворотом починає фотогалерею. Матеріал текстовий розташований по лівій сторінці розвороту, який розбито на дві шпальти. На верхній знаходиться звичайна фотографія. В якості стереоілюстрацій використано стереофотографії місяця, фотографії зроблені астронавтами місії «Апполон» на поверхні місяця методом, який часто називають «стерео ча-ча-ча» [1:10]. Поряд з 3-D фотографіями Дж. Белл розташував звичайні кольорові фотографії, а також детальні підписи до зображень обох типів.

Візуальна книга нового типу виникла для упорядкування саме фотографічного матеріалу — стереофотографій можливостями кадрування і співставлення загальних, середніх і крупних планів. Мистецтво виразного фрагментування стає характерною особливістю сучасного книжкового дизайну.

Архітектонічні особливості книжкового видання серії книг «Здесь водятся чудовища». Зображення на оправах книг серії вирішено декоративно і розповідає про зміст кожної з книг. Малюнки на палітурках обох книг композиційно вирішені так, щоб розмістити стереозображення, яке має розважально-ігровий анімаційний варіо ефект. Наприклад, на палітурці першого тому ілюструє трансформацію юного вовкулаки з людини у вовка, що є ключовим моментом першого тому. На палітурці другого тому зображене морське чудовисько. При повороті зображення його паща відкривається і звідти випливає головний герой, що є ілюстрацією найбільш напруженого і захоплюючого моменту книги. Лентиккулярний растр горизонтальний, і щоб побачити зміну зображень, книгу треба злегка нахилити зверху вниз або навпаки вгору для зміни кута перегляду. Лентиккуляр у стерео зазвичай використовується для означення способу одержання ефекту глибини без використання спеціального устаткування для перегляду, використовуючи лінзовидний матеріал, який точно суміщує ліве і праве (або верхнє та нижнє) зображення, що змішані на спеціально отриманому відбитку, таким чином дозволяючи бачити тільки одне зображення з будь якого кута перегляду.

Палітурки та форзац і нахзац в обох книгах насичені кольором, але головний титул, шмуцтитули, спуски, заставки, кінцівки, ілюстрації з полями чорно-білі. Всі засоби спрямовані на забезпечення гармонійності композиції, перебувають у взаємозв'язку. Ілюстрації до книг даної серії виконав художник Джонні Даддл. В книгах широкі поля і збільшений шрифт. При цьому особливу роль відіграють шрифти декоративних накреслень на палітурках, єдиний характер і стиль ілюстрацій, оформлювальних елементів, однаковий масштаб ілюстрацій. Хоча перекладені російською видання, порівняно з англійськими, мають той самий недолік зі шрифтами, як і попереднє видання.

Стереоваріозображення на палітурках книг даної серії надає елементам ілюстрацій динаміку і об'єм, відображає різні сюжети художнього твору.

Наступним прикладом стереовидання з лентиккулярним зображенням є енциклопедичне видання «Космос. Енциклопедия со стереоиллюстрациями», формат 70x108/8 [12].

На палітурці з зображенням космосу, під заголовком, наклеєна стереоваріо ілюстрація, вирізана у формі кола. На ній зображено космонавта у відкритому космосі, який то наближається, то віддаляється від читача, справляючи особливе незабутнє враження ілюмінатора космічного корабля.

Використання різних технік і матеріалів розширює кругозір дизайнера-художника книги, дає можливість внести в архітектуру книги свіжу ноту. Кожна книга диктує свій почерк, свою динаміку ілюстрацій і кольорові рішення. Будь яка стереоілюстрація несе в собі образи властиві тільки тій темі, яку вона ілюструє. Чим більше в ілюстраторі художника і дизайнера, тим незвичайніші його роботи. В основі досконалої архітектоники видання лежить абсолютна гармонія всіх елементів книги. Конструкція палітурки: палітурка складна, всередині гігантський постер-трансформер, а саме: на внутрішній стороні її приклеєно конверт, всередині якого постер. Одна сторона конверта утворена з сторінки книжкового розвороту, вона ж є і частиною форзацу. На другій сторінці розвороту розміщено титул і зміст книги, на нахзаці розміщено

вказівник та вихідні дані. На палітурці розміщена стереоілюстрація. Фотообкладинка книги слугує фоном для заголовка і стереоілюстрації.

Книжковий блок складається з 11-и розворотів. Край книжкового блока не обрізаний, сторінки підібрані гармошкою. Така складна конструкція блока викликана наявністю в книзі стереоілюстрацій, які кріпляться в вирізаних віконцях сторінок 1, 5, 9, 15, 19, 21. Стереоілюстрації лентикулярні, зображення стереоварію (анімація), растр горизонтальний і, змінюючи кут зору (нахиляючи книгу від себе, чи до себе), можна побачити як перше зображення плавно переходить в друге, а друге в третє. Одна стереоілюстрація замінює три звичайних. Насичені кольори на чорному тлі передають атмосферу подорожі у космосі. Під стереозображеннями дано текст з поясненнями і три зображення, які акумулює в собі стереоілюстрація. Формат 9,5x10 см. Формат роздрукованих зображень в 5 разів менше за стереозображення (2x2 см). В цій книзі стереозображення не лише об'єднують декілька різних ілюстрацій, але й зображують послідовний перебіг певних подій чи космічних явищ у певні моменти часу при повороті сторінки, що підсилює інтерактивні якості книги.

Можна зробити висновок, що в книжці «Космос» ілюстрація складає найсуттєвішу частину книги.

До прикладу візуально-орієнтованої книги можна віднести картографічне книжкове видання «Волшебная планета. Наш мир в 3-D» — це перевидання німецької книги підготовленої редакцією Ирмгард Сигг. Автор Хайдрун Кигель, Штудгарт, виданої київським видавництвом Букер і Букер [8].

Книга в твердій палітурці, на якій крім назви, є кольорові зображення основних ілюстрацій книги, і на нижній стороні якої розміщено текст, котрий рекламує матеріал книги. В комплект книги входять анагліфічні окуляри. Титульна сторінка чорно-біла. Форзаці пусті. Шмуцтитул кольоровий. На кольоровому фоні надруковано зміст. В якості ілюстрацій великі від 275x370 мм до 370x550 мм стереофотографії, фізичні карти і супутникові знімки. Ілюстрації розміщені здебільшого на весь розворот і в

обріз. Карти складають суттєву частину книги і є основним зображуваним образотворчим матеріалом книги.

Таким чином візуально-орієнтовано книга від'єдналась від читацько-орієнтованої по самим способам її просторової організації.

Ставши продуктом масового виробництва і збуту, стереокнига починає жити в світі «за законами торгової конкуренції і рядиться в професійно скроєний дизайнером костюм ходового товару» [5:296].

Висновки. При розгляді книг, надрукованих за період з кін. ХХ — поч. ХХІ ст., можна констатувати, що ці книги різних форматів, від малих до великих, вузькі, видовжені по вертикалі, широкі, близькі до квадратів. Основний формат цих книг від 60x70/16 і більше 70x108/8. Серед цих видань: навчальні посібники, підручники, енциклопедії, науково-популярні видання, книжки для дітей. В зазначеній вибірці книги ілюстровані анагліфічними і лентикулярними зображеннями.

Еволюція архітектоніки книги відбувається у руслі художньо-проектних інновацій, які проявилися формами конструктивно-структурної основи книги. Уважний аналіз архітектоніки наявних книг показав, що в книгах з анагліфічними зображеннями здебільшого на внутрішньому боці оправи у спеціальних кишнях розміщено 3-D окуляри, які дозволяють зануритись в тривимірний простір. Іноді зустрічаються книги у формі перевернутого склепіння, яку зумовлює конструкція її палітурки з клапаном, на якому було вирізано отвір для носа і вмонтовано 3-D окуляри. Іноді в книгах з лентикулярними ілюстраціями край книжкового блока не обрізається. Сторінки з вирізаними віконцями, в які вставляються стереоілюстрації, підбираються гармошкою і скріплюються. В більшості книг з лентикулярними зображеннями стереоілюстрації наклеюються на сторінку або обкладинку.

Перспективи подальших досліджень. Стереоскопія дає необмежені можливості дизайнеру книги в розробці архітектоніки видання, перетворюючи стереоілюстрації в зображуваний образотворчий матеріал книги для активізації

сприйняття глядача, читача. Подальші розвідки в даній темі сприятимуть поширенню та поглибленню способів вирішення наявних проблем в книжковому дизайні.

Література

1. *Бэлл Дж. Луна 3-D / Дж. Бэлл* : [пер. с англ. Ю. Сырбу]. — М. : Эксмо, 2010. — 160 с. (Bell, Jim. Moon 3-D, Sterling Publishing, 2009, 160 p.)
2. *Валуєнко Б. Архітектура книги / Б. Валуєнко*. — К. : Мистецтво, 1976. — 214 с.
3. *Валос Н. А. Стереоскопия / Н. А. Валос*. — М. : Изд-во Академии Наук СССР, 1962. — 380 с.
4. *Гессен Л. Архитектура книги / Л. Гессен*. — М. : Гос. Науч.-техн. Изд-во, 1980. — 439 с.
5. *Герчук Ю. Х. История графики и искусства книги / Ю. Х. Герчук*. — М. : Аспект Пресс, 2000. — 320 с.
6. *Гуревич С. С. Объемная печатная иллюстрация / С. С. Гуревич*. — М. : Искусство, 1959. — 322 с.
7. *Сфімова М. П. Дизайн дитячої книги України: проєктно-художні принципи і засоби* : дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.07 / Сфімова Марія Петрівна. — Харків, 2015. — 97 с.
8. *Кигель Х. Волшебная планета. Наш мир в 3-D / Хайдрун Кигель* — К. : Booker & Booker, 2011. — 60 с.
9. *Ляхов В. О художественном конструировании книги / В. Ляхов*. — М. : Книга, 1975. — 91 с.
10. *Пахомов В. Книжное искусство / В. Пахомов*. — М. : Искусство, 1962. — 432 с.
11. *Сидоров А. А. Книга и жизнь / А. А. Сидоров*. — М. : Искусство, 1972. — 28 с.
12. *Стотт Керол. Космос. Энциклопедия со стереоиллюстрациями / Керол Стотт* : [пер. с англ. П. Лемени-Македона]. — М. : Эксмо, 2012. — 24 с.
13. *Фаворский В. О художнике, о творчестве, о книге / В. Фаворский*. — М. : Молодая гвардия, 1998. — 127 с.
14. *Фотокинетика. Энциклопедия / Гл. ред. Е. А. Иофис; ред. кол.: Л. Ф. Артюшин и др.* — М. : Изд-во Советская энциклопедия, 1981. — 447 с.
15. *Шевченко В. Е. Композиція та архітектоніка друкованого видання / В. Е. Шевченко // Вісник КНУ ім Т. Шевченка*. — 2000. — Вип. 8. — С. 70—75.

Аннотация

Назаркевич Е. П. Архитектонические особенности изданий с стерео иллюстрациями различных по социально-функциональным назначением. Архитектоника книги рассматривается с точки зрения синтеза содержания, образотворения и конструкции. Раскрывается специфический художественный образ, его особая эстетическая атмосферная и мобилизующая роль стерео и vario изображения. Проанализированы архитектурные особенности книг с анаглифическими и лентичулярными иллюстрациями (учебные пособия, научно-популярные издания, книги для детей, энциклопедии). Показано, что стереоскопия предоставляет широкие возможности дизайнеру книги в разработке архитектуры издания, превращая стереоиллюстрацию в изобразительный материал книги.

Ключевые слова: архитектоника, стереоиллюстрация, книга, анаглифические и лентичулярные изображения, дизайн.

Abstract

Nazarkevych Y. P. Architectonic peculiarities of publications different in social and functional purpose with stereo illustrations. Book architectonics is discussed in terms of the synthesis of the content of artistic image creation and design. Specific artistic image, its special aesthetic and atmospheric mobilizing role of stereo and vario images are described. Architectonic peculiarities of books with anaglyph and lenticular illustrations are analyzed (textbooks, popular scientific publications, children's books, encyclopedias). It is shown that stereoscopy provides wide possibilities for the designer in developing the book architectonics, while transforming stereo illustrations in pictorial material of the book.

Keywords: architectonic, stereo illustration, book, anaglyph and lenticular image, design.

Стаття надійшла в редакцію 22.03.2016 р.